

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۰۷/۱۱

پوهندوی آصف بهاند

د رڼا او تیاری جگره

(د بنونځي جوړونکو او بنونځي سوزونکو تقابل)

په دي کي څه خیر د اسلام دی؟ د کعبې امامه!
مرگ مي حلال، ژوند مي حرام دی، د کعبې امامه!
(احسان الله درمل)

ستا بنونځی امن کي پروت دی، ور روان کوچنيان
اور يي بل کړی زموږ پر بام دی، د کعبې امامه!
(آصف بهاند)

پرون مي د نورو بدو خبرونو او راپورونو تر څنگ په لوگر کي د يوه بنونځي د سوزولو خبر او د سوزيدو د جريان عکسونه هم له نظره تير شول او داسي راباندې تمامه شوه لکه زه خپله چي سوزيدلی اوسم. د راپور بشپړ متن دا دی:

«طالبانو په لوگر کي يو بنونځی سوځولی،

د لوگر ولايت سيمه ييز چارواکي وايي چي ورمه شپه وسله والو طالبانو د مرکز پل علم اړوند د شولوک په نوم د نجونو او هلکانو يو بنونځی سوځولی. د لوگر د پوهنې رياست يوې سرچني چي نه يي غوښتل نوم يي واخيستل

د پاڼو شميره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکي په خیر و لولئ

شي، وويل: ورمه شپه مخ پټو وسله والو د مرکز پل علم اړوند د شولوک د نجونو او هلکانو ښوونځي ته اور ورته کړ. سرچينه وايي چې طالبانو دا کار د دولتي ځواکونو د هغو عملياتو په ځواب کې کړی، چې ورمه شپه په سيمه کې شوي او گڼ شمېر وسله والو ته پکې مرگ ژوبله اوښتې. په دې پېښه کې د ياد ښوونځي ۸ درسي ټولگي، ۲ اداري خونې، يوه تحوېلخانه، د ښوونځي اسناد، دروازي، کړکي، سلگونه مېزونه، څوکي، درسي کتابونه، حاضري گانې او لابراتواري وسايل سوځېدلي دي. ياد ښوونځی د ۲۲۰ نجونو په گډون ټول ۴۲۰ زده کوونکي لري.»

کله مې چې د دويم ځل له پاره خپله مقاله د خپرېدو په موخه له نظره تيروله، د ښاغلي ډاکتر محب زغم پر **وال** د ښاغلي احسان الله درمل يو شعر را ښکاره شو چې د کعبې امام ته يې ليکلی دی او په دې بيت پيل کيږي:

په دې کې څه خیر د اسلام دی؟ د کعبې امامه!
مرگ مې حلال، ژوند مې حرام دی، د کعبې امامه!
(احسان الله درمل)

شعر مې تر پایه له نظره تير کړ، سخت له درد، گيلو او حقايقو ډک و، ما هم په وطن کې د ښوونځيو د سوزولو د دود په تړاو، د ښاغلي احسان الله درمل په اقتفا دا يو بيت ورته وليکه:

ستا ښوونځی امن کې پروت دی، ور روان کوچنيان
اور يې بل کړی زموږ پر بام دی، د کعبې امامه!
(آصف بهاند)

د افغانستان په اوسني تاريخ کې ښوونځي سوزول او ښونکي آزارول لومړی د جهاد او ثواب په نامه پيل شوي، بيا دا جهاد او ثواب گټل په يو دود باندې واوښتل او اوس هم دا دود د توپکي ډلو له خوا بنه په مزه په ځای کيږي. يو وخت چې زه ماشوم وم، د ښوونځي په درسي کتاب کې مې لوستي وو چې:

آب دادن ثواب دارد،
او غوث نام دارد.

اوس دا پاسنی جملې، په سر چپه ډول پر دې عملي شعارونو بدلې شوي دي:

مکتب سوختاندن ثواب دارد،
او مجاهد نام دارد.

د پانوی شمېره: له 2 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

دغې غمیزې ته په کتو سره، د ښوونې روزنې او نوي نسل د روزنې یو فعال په طنز ډوله زهر لړلو تورو سره په خپله فیسبوک پاڼه کې داسې لیکلي وو:

«جنگ ځکه روان دی، چې:

... ښوونکي تر ټولو بېوزله او ښوونځي سیزونکي تر ټولو جنتي وگړي گڼل کېږي...»

دا وړانې او سیزل له کلونو را په دې خوا روان دي، خو په مقابل کې پر وطن او خلکو زړه سواندي او مین داسې وپنوال هم لرو چې د مکتب جوړنې، ښوونځي پرانستې او د وطن د بچیانو او نوي نسل روزنې ته یې بډې وهلي دي.

دلته به د بیلگې په ډول د ښوونځي جوړونکو د ډلې په استازولۍ، د معارف او زدکړو د عامیدو ډیره ځوانه فعاله، مریم امرخيله او نه ستري کېدونکي ویسا وروڼه او د دوی قلملار ټولني ځیني کارونه یاد کړم چې د ښوونځي سوزونکو د سوزونو او وړانیو په مقابل کې تر سره شوي دي.

د معارف د عامولو او نوي نوي نسل د روزنې په برخه کې د دوی د فعالیتونو راپورونه هره ورځ په میدیا کې یا د دوی له لوري، یا د بیلابیلو ویبپاڼو او خبري آژانسونو له خوا په میدیا کې خپرېږي، چې دلته یې راورل مقاله اوږدوي، یوازې به د تعلیم د ارزښت د عامیدو په برخه کې د هر یوه د نظریاتو بیلگې په جلا، جلا ډول را واخلم:

مریم امرخيله په یوازې تن په لرې او نږدې ولایاتو او کلو باندې گړزي کتابونه ویشي او د تعلیم د ارزښت تبلیغ کوي.

د تعلیم په برخه کې د مریم امرخيلي شعار دا دی:

«#تعلیم سوله راولی!»

د تعلیم په برخه کې د مریم امرخيلي د نظریاتو او فعالیتونو څو بیلگې:

«د تعلیم اړوند له کوچیانو واورئ!!»

#کوچیان د زده کړو او پرمختگ په لور

#کوچیان ژوند_تعلیم_سوله_پرمختگ

#تعلیم_سوله_راولي

#مریم امرخيل

تعلیم ته کار کول زما مینه ده.

زما تعلیمي پروگرام په اړوند راسره نظریات شریک کړئ!
له کوچنیوالي تر نن می تعلیم ته کار کړی او کوم یې او تر نن می د نجونو د تعلیم او هڅوني لپاره که هر څه کړي له خپل جیب او خپل حلال کار نه می ورته اخیستي دي.

کله، کله داسې وشي چې قرطاسیه هر څه برابر کړم خو هغې سیمې ته د تگ او تلو می ټول مخالف وي چې نامنه ده د سر خطر دی درته، خو زه په هر حال هره سیمه چې یاده کړم، ورغلي یمه او د هغې سیمې نجونو، کورنیو، مشرانو، عالمانو، ښوونکو او هر وگړي سره می لیدلي دي.

له هغوی می ژمنه اخیستي چې خپلې لوني به تر اخره لیري چې زده کړي وکړي، درس ووايي؛ خو هغوی راته نه، نه ده ویلي تل یې زما خبري منلي او راسره په تماس کې دي، خو د هغوی غوښتنې زیاتې وي چې زه ورته زیات کار وکړم خو زما وس همدومره ده چې د کورنیو تر څنگ نور اضافي گټه دوی ته کتاب، قلم او نور واخلم.

زه تل هڅه کوم د هېواد گوټ، گوټ ته لاړه شمه، له نجونو سره وغږیږمه او تعلیم ته یې وهڅوم...

#تعلیم_سوله_راولي

د پاڼو شمیره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پاروالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

#تعلیم_سوله_راولي

د افغان ماشومانو د تعلیم لپاره مبارزه می د ژوند لومړیتوب او مینه ده... د تعلیم، سولې او د ښځو د اقتصادي بسپایني پروگرامونو (پر) اړوندو مسایلو می نن د کابل ولایت له والي ښاغلي محمد یعقوب "حیدري" صاحب سره ولیدل، ښاغلي حیدري صاحب زما د کارونو د تقدیر او هڅوني تر څنگ د هر راز مرستو ژمنه وکړه په ځانگړي توگه د نجونو د تعلیم برخه کې چې اوس هم د کابل د ولسوالیو نجونه له زده کړو بې برخې دي، خپله لیاالتیا څرگنده کړه... د مدرسې زده کوونکو د دیني علومو د زده کړې تر څنگ د عصري زده کړو غوښتنه کوله چې باید د دوی په وینا د هلکانو سره یو شان دوی ته هم پاملرنه وشي...»

په همدې نږدې ورځو کې امریکا غږ د «د تعلیم لپاره هڅې؛ مریم امرخیل پر ماشومانو درسي توکي ویشي» تر سرلیک لاندې، د تعلیم په برخه کې، د مریم امرخیلې د هڅو په باب یو **رپوټ** خپور کړ. دغه راز د کتابونو د ویشلو، د تعلیم د عامولو او د تړلو ښونځیو د بیرته پرانستلو په برخه کې **د ویسا ورونو او قلملار ټولني** له فعالیتونو او هڅو نه هر څوک باید خبر وي.

د پاڼو شمیره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليزلو مخکې په خبر و لولئ

دوی د تعلیمي انقلاب په نامه یو حرکت راپیل کړی دی چې اصلي موخه یې دا ده:

تعلیمي انقلاب
د قلم لار کاروان کلی په کلی
خلک تعلیم ته رابولوو.
بند بنوونځي دي خلاص سي.

[#penpath](#)

د دوی د عمل او کار ځیني شعارونه او سرلیکونه دا دي:

«ماشوم باید له ماشومتوبه له کتاب او مطالعي سره بلد سي ترڅو تل مطالعه وکړي لومړی ورته د ماشوم ادبیاتو کتابونه برابری سي خو زموږ د ماشوم ادبیاتو لپاره ډیر کار باید وسي لیکوال و هڅول سي او ادبیات یې غني سي.

[penpath#](#)

هلمند ګرښک کي تعلیمي انقلاب
هلمند ولایت ګرښک ولسوالی کي دتعلیمي انقلاب لپاره کمپاین ترسره سوو.
تعلیم زموږ حق دی تعلیم غواړو.

[#penpath](#)

[#هلمند_ګرښک](#)

زنخان ولسوالی،
غزني زنخان ولسوالی کي هاغه ماشومان چي باید بنوونځي ته روان وای؛ خو دوی پسونه ګوري او یا هم غرونو کي جاروګان ریبی بیا یې بنارته خرڅولو ته راوړي.

تعلیم د هر ماشوم انساني حق دی، هر ماشوم د تعلیم کولو ارمان لري.

[#penpath](#)

[#غزني](#)

22 ام کتابتون بامیان،
نن مو بامیانو ولایت کي، د بامیانو پوهنتون کي د پښتو څانګې ته کتابتون جوړ کړ؛ چي محصلین به د کتابونو نه استفاده کوي.
تر هري سیمي به کتاب رسوو، ځوانان به مطالعي ته رابولو.

[#بامیان](#)

[#penpath](#)

په دی لنډه مقاله کي د تعلیم د عامولو په برخه کي د مریم امرخيلي او ویسا ورونو قلملار ټولني هڅي د بیلګې په توګه په لنډ ډول وښودل شوي. زه فکر کوم چي د رڼا او تیاري دا جګړه به تر هغو روانه وي چي یو لوری مغلوب شي او زه چي ورته ګورم د بنوونځي جوړونکو او بنوونځي سوزونکو تقابل به که خیر و، د بنوونځي جوړونکو په هڅو سره، د بنوونځي او د هغو د جوړونکو په ګڼه پای ته ورسیري.

د تعلیم ډیوه دي تل روښانه وي!

د پانیو شمیره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په ځیر و لولئ